

RECLAME CODE COMMISSIE

Beslissing van de Reclame Code Commissie

In de zaak van : Stichting Foodwatch Nederland, gevestigd te Amsterdam, klaagster,
tegen : HiPP GmbH & Co Vertrieb AG, gevestigd te Pfaffenhofen an der Ilm (Dld),
adverteerder.

De procedure

Klaagster (hierna: Foodwatch) heeft bij brief van 31 juli 2018 bezwaar gemaakt tegen de hierna te noemen reclame-uiting. De klacht is op 28 augustus 2018 in behandeling genomen.

Namens adverteerder (hierna: HiPP) heeft mr. M. Driessen, advocaat, verweer gevoerd bij brief van 14 september 2018.

Foodwatch heeft gerepliceerd bij brief van 20 september 2018, waarna mr. Driessen voornoemd namens HiPP heeft gedupliceerd bij brief van 27 september 2018.

Bij brief van 6 december 2018 heeft mr. Driessen, op verzoek van de voorzitter van de Reclame Code Commissie, namens HiPP nadere informatie verstrekt.

De voorzitter van de Reclame Code Commissie heeft in zijn beslissing van 12 december 2018 de klacht gegrond verklaard en HiPP aanbevolen om niet meer op een dergelijke wijze reclame te maken.

Namens HiPP heeft mr. Driessen bij brief van 11 januari 2019 bezwaar gemaakt tegen de beslissing van de voorzitter.

Foodwatch heeft bij brief van 18 januari 2019 op het bezwaar gereageerd.

De Reclame Code Commissie (hierna: de Commissie) heeft het bezwaar behandeld ter zitting van 7 februari 2019. Namens Foodwatch is ter zitting verschenen. HiPP is ter zitting vertegenwoordigd door bijgestaan door mr. M. Driessen. De aanwezigen hebben de standpunten van partijen aan de hand van pleitaantekeningen toegelicht en vragen van de Commissie beantwoord.

De bestreden reclame-uiting

Het betreft de verpakking van HiPP Kinderkoek met appel, voor zover daarop de claim "zonder toegevoegde suikers" wordt gebruikt.

Een kopie van de bestreden uiting is aan deze beslissing gehecht.

De klacht

Het standpunt van Foodwatch, zoals verwoord in haar klacht en repliek, wordt als volgt samengevat.

De claim "zonder toegevoegde suikers" is een voedingsclaim in de zin van Verordening (EU) nr. 1924/2006 (hierna: de Claimsverordening). Deze claim is toegestaan als aan een product geen mono- of disacchariden of andere vanwege hun zoetkracht gebruikte levensmiddelen zijn toegevoegd. HiPP Kinderkoek met appel bevat 18% geconcentreerd appelsap, dat grotendeels uit suikers bestaat. Dit appelsapconcentraat is volgens Foodwatch onmiskenbaar gebruikt vanwege de zoetkracht ervan, nu dit de enige zoetmaker in het product is. Vrijwel het gehele en niet verwaarloosbare suikergehalte van 12,1 g per 100 g product is afkomstig van het geconcentreerde appelsap. Geconcentreerd sap is een bekende schuilnaam voor suiker. Voor de appelsmaak is het geconcentreerde appelsap niet nodig, omdat aan het product appelextract is toegevoegd. De voedingswaarde van het geconcentreerde appelsap zit in de suiker, voor het overige bevat het geen significante voedingswaarde. Voor de consument gaat het om het effect van de toevoeging van geconcentreerd appelsap en niet om de intentie van de producent van de koek. Het effect van de toevoeging is dat er een aanzienlijke hoeveelheid suikers aan het product wordt toegevoegd. Op grond van het voorgaande is de claim "zonder toegevoegde suikers" in de uiting niet in overeenstemming met de eisen waaronder bedoelde voedingsclaim gebruikt mag worden. Daardoor is de uiting in strijd met artikel 8 lid 1 Claimsverordening. Nu de consument niet eerlijk wordt voorgelicht en wordt misleid, is de uiting in strijd met de artikelen 2, 7 en 8 van de Nederlandse Reclame Code (NRC), aldus Foodwatch.

Het verweer van HiPP

Het standpunt van HiPP, zoals verwoord in haar verweer, dupliek en aanvullende informatie, wordt als volgt samengevat.

De claim op de verpakking dat HiPP Kinderkoek met appel geen toegevoegde suikers bevat, is feitelijk juist. HiPP heeft aan de koek geen suiker en ook geen mono- of disacchariden toegevoegd, net zo min als andere vanwege hun zoetkracht gebruikte levensmiddelen. Het geconcentreerde appelsap is in de eerste plaats toegevoegd voor de beoogde appelsmaak en de voedingswaarde, en dus niet vanwege de zoetkracht. Het appelsap dat aanwezig is in de HiPP Kinderkoek is zes keer geconcentreerd. Deze mate van concentratie is noodzakelijk voor de (veilige) productie van een smaakvol koekje met appelsmaak. Zonder suiker of concentraat krijgt het product niet de juiste structuur en kunnen de koekjes niet worden geproduceerd volgens de (veiligheids)standaarden. Het geconcentreerde appelsap bestaat niet alleen uit suikers. Per koekje bestaat slechts 0,6% van de 3,5% koolhydraten uit suikers. De hoeveelheid suikers in HiPP Kinderkoek met appel is verwaarloosbaar, te weten 0,6 g per biscuit. Het appelconcentraat dient ter vervanging van suiker. Toevoeging van suiker zou de HiPP Kinderkoek vele malen zoeter maken en het percentage suiker veel hoger. Het feit dat suikers in de Kinderkoek aanwezig zijn, brengt niet mee dat de voedingsclaim 'zonder toegevoegde suikers' niet zou zijn toegestaan. De consument is over het algemeen bekend met het feit dat producten zonder toegevoegde suikers toch suiker kunnen bevatten. HiPP Kinderkoek met appel bevat natuurlijke suikers, wat duidelijk op de verpakking is vermeld.

De beslissing van de voorzitter

De voorzitter heeft de klacht gegrond verklaard en heeft daartoe, kort samengevat, het volgende overwogen (onder verwijzing naar de gelijktijdig verzonden beslissing in dossier 2018/00621).

De voorwaarden van de voedingsclaim 'zonder toegevoegde suikers' staan niet zonder meer in de weg aan het toevoegen van levensmiddelen die zoetkracht hebben, mits deze toevoeging gebeurt om andere redenen dan het zoeter maken van het product en in een mate die, gelet op onder meer de aard, de samenstelling en de eigenschappen van het product, ver-

enigbaar is te achten met de onderhavige voedingsclaim. De toevoeging van 18% geconcentreerd appelsap aan HiPP Kinderkoek met appel heeft tot gevolg dat het product veel zoeter is geworden. De claim 'zonder toegevoegde suikers' verdraagt zich niet met de constatering dat in ieder geval een belangrijk deel van het suikergehalte van HiPP Kinderkoek met appel het gevolg is van toevoeging van een levensmiddel dat zoetkracht heeft dankzij de daarin aanwezige mono- of disacchariden. De gevolgen die de toevoeging van het geconcentreerde appelsap heeft op het totale suikergehalte van het product, brengen ook verder mee dat niet gezegd kan worden dat de toevoeging van dit ingrediënt uitsluitend gebeurt voor de smaak en de voedingswaarde van het product dan wel om de andere door HiPP genoemde redenen, te weten het verkrijgen van de juiste structuur en het voldoen aan (veiligheids)standaarden. Het effect van de toevoeging van het geconcentreerde appelsap op het suikergehalte en daarmee op de zoetheid van het product moet daarvoor te groot worden geacht. Op grond van het vorenstaande is de voorzitter van oordeel dat de claim 'zonder toegevoegde suikers' op de verpakking van HiPP Kinderkoek met appel in strijd is met artikel 8 lid 1 Claimsverordening, waardoor HiPP heeft gehandeld in strijd met artikel 2 NRC.

Het bezwaar van HiPP tegen de beslissing van de voorzitter

Het bezwaar van HiPP, zoals nader toegelicht bij de mondelinge behandeling, wordt als volgt samengevat.

Het enkele feit dat toevoeging van geconcentreerd appelsap aan HiPP Kinderkoek met appel het suikergehalte van de koek laat stijgen en de koek zoeter maakt, betekent niet dat het gebruik van de claim 'zonder toegevoegde suikers' in strijd is met de Claimsverordening, aldus HiPP. Het appelsapconcentraat bevat alleen van nature aanwezige fruitsuikers. Of de claim 'zonder toegevoegde suikers' in dat geval is toegestaan, hangt af van de intentie waarmee het ingrediënt met natuurlijke suikers aan het product is toegevoegd. Dit volgt niet alleen uit de tekst van de Claimsverordening zelf, maar ook uit de uitleg die daaraan is gegeven in (door HiPP geciteerde) literatuur en rechtspraak in diverse EU-landen, en uit de uitspraken van de Commissie in dossier 2015/00350 (Leev) en van de voorzitter in dossier 2018/00621 (AH Knijpfruit appel & peer). HiPP verwijst onder meer naar de "Guidance to compliance with Regulation (EC) 1924/2006 on nutrition and health claims made on foods", waarin de uitgangspunten staan die gelden voor voedingsclaims op basis van de Claimsverordening in het VK. In het antwoord op "Q70" staat onder andere: "The name of the product is likely to indicate why the other food is present – as a defining ingredient or as a sweetener." HiPP concludeert dat de Claimsverordening het gebruik van de claim 'zonder toegevoegde suikers' alleen verbiedt als een ingrediënt uitsluitend of vrijwel uitsluitend vanwege de zoetende werking wordt gebruikt. Dat is bij HiPP Kinderkoek met appel niet het geval. Het geconcentreerde appelsap is een 'defining ingredient' van het koekje met appel en is in de eerste plaats toegevoegd om de beoogde appelsmaak te bewerkstelligen. Appelextract is daarvoor onvoldoende en dient alleen als smaakversterker. Appelconcentraat is een veel minder zoet ingrediënt dan reguliere suiker en bevat bovendien - naast suikers - ook andere (gezonde) bestanddelen, zoals vitamines, mineralen en eiwitten. Bij gebruik van reguliere suiker zou het suikergehalte van de koek 18,4% zijn in plaats van 12,1%, en bij toevoeging van 100 gram gewone appel in plaats van appelconcentraat zou het suikergehalte van de koek ongeveer net zo hoog of zelfs hoger zijn dan nu het geval is. Ook dient te worden bedacht dat het suikergehalte van de koek zonder appelsapconcentraat niet nul zou zijn, aldus HiPP. Het appelconcentraat is niet vanwege de zoetkracht aan HiPP Kinderkoek met appel toegevoegd, maar vanwege de (appel)smaak, de voedingswaarde, om de juiste structuur te verkrijgen en omdat het zonder dit concentraat niet mogelijk is om de koek op een veilige manier te produceren. In dit verband verwijst HiPP naar de verklaring van de leverancier van het appelconcentraat, waarin wordt gesteld dat bij gebruik van (door Foodwatch genoemde) alternatieve ingrediënten zoals appelmoes of appelpu-

ree, de veiligheid van het productieproces in gevaar komt en het koekje niet de gewenste structuur krijgt, omdat die ingrediënten meer vocht bevatten.

De gemiddelde consument wordt niet misleid door de claim 'zonder toegevoegde suikers' op de verpakking van HiPP Kinderkoek met appel, aldus HiPP. Uit de naam van het product volgt al dat het om een zoet smakend product gaat en de consument is ermee bekend dat appel van nature suikers bevat. Bovendien wordt de aanwezigheid van natuurlijke suikers conform de Claimsverordening duidelijk op de verpakking vermeld.

HiPP concludeert dat de uiting voldoet aan de eisen van de Claimsverordening en niet in strijd is met artikel 2 of andere artikelen van de Nederlandse Reclame Code.

De reactie van Foodwatch op het bezwaar

Het standpunt van Foodwatch, zoals weergegeven in de schriftelijke reactie op het bezwaar en nader toegelicht tijdens de mondelinge behandeling ter zitting, wordt als volgt samengevat.

In de – ook door HiPP aangehaalde – beslissing van de voorzitter in dossier 2018/00621 (AH Knijpfruit) is overwogen dat aan de hand van de reden voor en mate van toevoeging van het geconcentreerde appelsap moet worden beoordeeld of de claim 'zonder toegevoegde suikers' toelaatbaar is. Foodwatch is van mening dat bij deze beoordeling primair moet worden uitgegaan van het effect van de toevoeging voor de consument en niet van de intentie van de producent van de koek. Deze intentie is voor de consument niet relevant. Foodwatch handhaaft op grond van haar eerder genoemde argumenten haar standpunt dat de uiting in strijd met de Claimsverordening, misleidend en oneerlijk is.

Het oordeel van de Commissie

1.

Beoordeeld moet worden of de claim 'zonder toegevoegde suikers' op de verpakking van HiPP Kinderkoek met appel toegestaan is, nu het product voor 18% uit geconcentreerd appelsap bestaat.

2.

De claim 'zonder toegevoegde suikers' is een voedingsclaim in de zin van de Claimsverordening. In de bijlage bij (artikel 8 lid 1 van) de Claimsverordening is met betrekking tot deze claim bepaald: "De claim dat aan een levensmiddel geen suikers zijn toegevoegd (...) is alleen toegestaan als aan het product geen mono- of disacchariden of andere vanwege hun zoetkracht gebruikte levensmiddelen zijn toegevoegd. Indien een levensmiddel van nature suikers bevat, dient ook op het etiket te staan: 'Dit product bevat van nature aanwezige suikers'."

3.

Niet is in geschil dat geconcentreerd appelsap (natuurlijke) suikers bevat en daardoor kan worden beschouwd als een levensmiddel dat zoetkracht bevat. Evenmin is in geschil dat de voorwaarden van de voedingsclaim 'zonder toegevoegde suikers' niet zonder meer in de weg staan aan het toevoegen van levensmiddelen die zoetkracht hebben, mits deze toevoeging gebeurt om andere redenen dan het zoeter maken van het product en in een mate die, gelet op onder meer de aard, de samenstelling en de eigenschappen van het product, verenigbaar kan worden geacht met deze voedingsclaim.

4.

Naar het oordeel van de Commissie heeft HiPP voldoende aannemelijk gemaakt dat het appelconcentraat niet aan de HiPP Kinderkoek met appel is toegevoegd met de bedoeling om de koek te zoeten. In de eerste plaats heeft HiPP hiertoe terecht aangevoerd dat de naam van

het product 'Kinderkoek met appel' een indicatie vormt dat het appelconcentraat aan het product is toegevoegd als een 'defining ingredient', en dus is gebruikt om de beoogde appelsmaak te verkrijgen. Verder heeft HiPP aan de hand van overgelegde stukken aannemelijk gemaakt dat door toevoeging van andere ingrediënten dan appelsapconcentraat om de appelsmaak te bereiken niet kan worden voldaan aan de veiligheidseisen die gelden voor het productieproces, en bovendien de gewenste structuur van de koek niet kan worden bereikt. Ten slotte heeft HiPP terecht gewezen op de voedingswaarde als reden voor toevoeging van het geconcentreerde appelsap. Op grond van het voorgaande acht de Commissie voldoende aannemelijk gemaakt dat het geconcentreerde appelsap niet vanwege de zoetkracht ervan in de HiPP Kinderkoek met appel is gebruikt.

5.

Verder acht de Commissie niet aannemelijk geworden dat de mate waarin het appelsapconcentraat is toegevoegd het gebruik van de voedingsclaim 'zonder toegevoegde suikers' ontoelaatbaar maakt. Weliswaar smaakt de koek zoeter dan zonder de aanwezigheid van het appelsapconcentraat het geval zou zijn, maar niet kan worden geoordeeld dat de aard, samenstelling en eigenschappen van het koekje met appelsmaak zich verzetten tegen toevoeging van 18% appelsapconcentraat dat, zoals hiervoor is overwogen, tot doel heeft de beoogde appelsmaak aan het koekje te geven alsmede de gewenste structuur, voedingswaarde en het voldoen aan veiligheidseisen te bereiken.

6.

Op grond van het vorenstaande concludeert de Commissie dat het gebruik van de claim 'zonder toegevoegde suikers' op de verpakking van HiPP Kinderkoek met appel niet in strijd is met artikel 8 lid 1 van de Claimsverordening en (daardoor) met artikel 2 NRC. De Commissie acht de claim ook niet misleidend, nu voldoende duidelijk is dat de claim alleen betrekking heeft op de afwezigheid van toegevoegde suikers. Dat het product wel natuurlijke suikers bevat, wordt op de verpakking vermeld.

7. Op grond van het voorgaande wordt als volgt beslist.

De beslissing

De Commissie vernietigt de beslissing van de voorzitter en wijst de klacht alsnog af.

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij het College van Beroep, onder gelijktijdige storting van het voor de behandeling van het beroep verschuldigde bedrag.

Het beroepschrift dient binnen 14 dagen na dagtekening van deze uitspraak in het bezit te zijn van het College van Beroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Amsterdam. Het postadres van het secretariaat is: postbus 75684, 1070 AR Amsterdam.

De voorzitter

Mr. R.H.C. van Harmelen

De secretaris

Mr. S.L. Brons

Gewezen door mr. R.H.C. van Harmelen, voorzitter, en mr. J.J. van Ewijk, mr. R. Oostingh, B. Velthuis en mr. P. Visser, leden.

Amsterdam, 5 maart 2019

Bijlage 1

